

שם הקורס: מערכת הבריאות בישראל
מס' הקורס: 686-2-0020

תיאור הקורס: הקורס יספק ידע והבנה של מאפייני מערכת הבריאות בישראל – בהיבטים של התשתיות, מימון, מבנה ארגוני, הבסיס החוקי של פעילות המערכת, והערכים העומדים בבסיסה. בנוסף, יקבלו הסטודנטים כלים לניתוח ההשגים והאתגרים העיקריים של המערכת.

מטרות הקורס: הכרת מערכת הבריאות בישראל; הבנת האופן בו היא פועלת; הענקת כלים לניתוח והערכה של הישגי ואתגרי מערכת הבריאות

יעדי הקורס: הקורס יעניק לסטודנט ידע, הבנה, ויכולת להציג ולנתח את המאפיינים של מערכת הבריאות בישראל, בהקשרים של התפתחותה ההיסטורית, מבנה המערכת, עקרונות פעולתה, הישגיה ואתגריה העיקריים.

תפוקות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להציג אבני דרך עיקריות בהתפתחותה ההסטורית של מערכת הבריאות בישראל
2. להגדיר את המאפיינים של מערכת הבריאות בישראל כיום ואת תת-המערכות המרכיבות אותה
3. לדון בחקיקה הרלוונטית ובכללי היסוד העומדים בבסיס פעילותה של מערכת הבריאות בישראל
4. להגדיר את השחקנים העיקריים במערכת הבריאות ולנתח את מניעיהם ואת יחסי הגומלין ביניהם
5. לזהות סוגיות חברתיות וכלכליות המעסיקות את מערכת הבריאות ולדון בהן
6. לדון ולנתח מגמות ותחזיות בנושאים נבחרים הרלוונטים למערכת הבריאות
7. ליישם עקרונות שנלמדו כבסיס לניתוח והערכת הישגים ואתגרים עיקריים של מערכת הבריאות

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב-80% מהשיעורים לפחות. סטודנט שלא יהיה נוכח, ללא סיבה מוצדקת, ב-80% מהשיעורים לא יוכל לגשת למבחן.

אופן ההוראה: הוראה פרונטלית ודין פתוח

הערכת הסטודנטים בקורס: מבחן מסכם – 100%

מטלות הקורס: בנוסף לחובת הנוכחות בהרצאות, קריאה עצמאית של ספרות נבחרת, בהכוונת המרצה; והצלחה במבחן המסכם.

נקודות זכות: 3 נק"ז

ECTS: --

שנה אקדמית: תשע"ז

מסטר: א'

שעות: 14:00-17:00

מיקום: בניין 90, חדר 226

שפת הוראה: עברית

תואר: שני/שלישי

איפיון הקורס: קורס מבוא (חובה) המיועד

לסטודנטים לתואר שני בניהול מערכות

בריאות. קורס רשות בתוכניות לימוד

אחרות של הפקולטה למדעי הבריאות

לסטודנטים בשנת הלימודים הראשונה

לתואר.

דיסציפלינה: מדיניות וניהול מערכות בריאות

מחלקה אחראית: המחלקה לניהול

מערכות בריאות

דרישות קדם: שליטה טובה מאוד בעברית

ובאנגלית

מפתח הציונים: סולם אחוזי/מטרי 0-100.

ציון מעבר – 65.

שם המרצה: פרופ' טוביה חורב

פרטי קשר: קמפוס ע"ש מרקוס. בניין 15,

חדר 312

טלפון: 054-9427074

דוא"ל: thorev@bgu.ac.il

שעות קבלה: במהל הסמסטר-ימי ג' בין

12:00-13:00. מועדים אחרים - בתאום

מראש

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס

הסטודנטים יעריכו את הקורס על מנת

להסיק מסקנות לצרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית עבור השנה האקדמית

תשע"ז (2016-2017)

עדכון אחרון: 22 ביולי, 2016

הזמן הנדרש לעבודה עצמית: בנוסף לנוכחות בהרצאות מצופה מהסטודנט להשקיע כשעה אחת בשבוע לקריאת ספרות רלוונטית.

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

נושאי ההוראה העיקריים בקורס:

הנושא	קריאה (ראה רשימת מקורות להלן)
1. רקע כללי ונקודות ציון בהתפתחותה של מערכת הבריאות בישראל	מקורות מס' 20;14;12
2. מבנה, תשתית חוקית ועקרונות הפעילות של ממערכת הבריאות בישראל	מקורות מס' 10 (פרקים 8,9); 21; 22
3. מערכת הבריאות הציבורית – עקרונות פעילות, משאבים ותשתיות	מקורות מס' 10;5;4;3;2 (פרקים 13,15)
4. קופות החולים – מאפיינים, הישגים ואתגרים עיקריים	מקורות מס' 10 (פרקים 3,6);
5. שירותי האשפוז - מבנה ומאפיינים	מקורות מס' 4; 10 (פרק 5);
6. מערכים של שירותי בריאות וביטוחי בריאות פרטיים וממשקיהם עם המערכת הציבורית	מקורות מס' 7
7. סוגיות במימון מערכת הבריאות, מגמות בהוצאות משקי הבית ובהוצאה הלאומית על בריאות	מקורות מס' 10 (פרק 4); 11; 13
8. שחקנים עיקריים והשפעתם על מערכת הבריאות בישראל	מקורות מס' 20;19;18;17;1
9. השתקפות של סוגיות חברתיות וערכים חברתיים במערכת הבריאות בישראל	מקורות מס' 1; 6; 10 (פרק 3); 14
10. סוגיות במעורבות ממשלתית, מדיניות ותמריצים במערכת הבריאות בישראל	מקורות מס' 8; 16; 19
11. רפורמות ואתגרים במערכות הבריאות בישראל	מקורות מס' 1; 9; 12; 15; 23
12. דיון וסיכום	

רשימת קריאה:

קריאת חובה: אין

קריאת רשות:

- Horev T., Avni S. Strengthening the capacities of a national health authority in the effort to mitigate health inequity—the Israeli model. *Israel Journal of Health Policy Research* 2016, 5:19
- Gamzu R, Kaidar N, Afek A, Horev T. Physician density planning in a public healthcare system: Complexities, threats and opportunities-The case of the Israeli healthcare system. *Health Policy* 120 (2016) 920–927
- גינת א. שריר ע. מקצועות הבריאות בישראל 2102. מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי, משרד הבריאות 2016.
- גינת א. שריר ע. תחזית צורך במיטות לאשפוז כללי לשנים: 2020, 2025, 2030, 2035. מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי, משרד הבריאות 2014.
- Chinitz D. Governing the allocation of scarce resources: is health care no longer a special case? *Israel Journal of Health Policy Research* 2014, 3:23.
- חורב ט., אברבוך א., קידר נ. התמודדות לאומית עם אי השוויון בבריאות: משולחן השרטוט ליישום בפועל. משרד הבריאות, ירושלים, 2013
- חורב ט. 2008. צמצום אי השוויון בבריאות: הניסיון הבינלאומי ויישומו לישראל. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. ירושלים, 2006
- אפשטיין ל. חורב ט. אי-שוויון בבריאות ובמערכת הבריאות: הצגת הבעיה וקווים למדיניות להתמודדות עמה. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, ירושלים, 2007.
- חורב ט., קידר נ. 2012. סוגיות במדיניות ואסדרה של ביטוחי בריאות פרטיים. משרד הבריאות, ירושלים.
- Cohen N. Policy entrepreneurs and the design of public policy: Conceptual framework and the case of the National Health Insurance Law in Israel. *Journal of Social Research & Policy*. 2012; 3(1): 5-26
- חורב ט., קידר נ. הרשקוביץ ע. 2011. ביטוח ציבורי בתחום הסייעוד: מתווה לרפורמה. משרד הבריאות, ירושלים.
- בן נון ג., ברלוביץ י., שני מ. מערכת הבריאות בישראל, הוצאת עם עובד, 2010
- בן נון ג. מגני ר. (עורכים) היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל, 2010.
- חורב ט., קידר נ. אור וצל בהתפתחות ויישומה של חוק ביטוח בריאות ממלכתי. השתקפותה של הרפורמה מחמש עשרה שנות חקיקה. משרד הבריאות, ירושלים פברואר 2010.
- חורב ט. קידר נ. 2010. "מידת הפרוגרסיביות במימון מערכת הבריאות בישראל". בתוך: היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל. בן נון ג. מגני ר. (עורכים). עמ' 292-307.
- דורון ח. מערכת הבריאות: לאן? מחוק ביטוח בריאות שוויוני לאי-שוויון בבריאות, הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2009
- חורב ט. מן י. רפואת הפה והשיניים: אחריות המדינה לתושביה. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, ירושלים, 2007
- חורב ט. 'אספקת סל שירותי הבריאות שבחוק ביטוח בריאות ממלכתי - חובה או המלצה: רפואת שיניים לתלמידים כמקרה מבחן'. כתב העת 'רפואה ומשפט', 37, עמ' 45-54, דצמבר 2007
- חורב ט. 2005. מעורבות מערכת המשפט בעיצוב מדיניות הבריאות. כתב העת 'רפואה ומשפט'. גיליון 32, עמ' 52-15. האגודה לרפואה ולמשפט בישראל. ירושלים.
- חורב ט. השתקפותה של מדיניות בראי החקיקה. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, ירושלים, 2004
- Horev T., Babad Y. 2004. Stakeholders and their Role – the Israeli Experience. *Health Policy*. 71(1):1-21.
- Shvarts S. Health reform in Israel: some aspects of seventy years of struggle (1925-1995). *Soc Hist Med*. 1998 Apr;11(1):73-88
- חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשע"ד 1994
- חורב ט., טרוים-רפאלי ש. 'ביטוח רפואי ושירותי בריאות לאוכלוסיות בעלות מעמד מיוחד'. משרד הבריאות, ירושלים, 2012.
- הוועדה המייעצת לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית – דו"ח. משרד הבריאות, 2014